# Akdeniz Üniversitesi Fen Fakültesi - Fizik Bölümü FİZ319 Kuantum Fiziği Ders Notları



Doç. Dr. Mesut Karakoç November 18, 2018

•			
Ť·	1	1 • 1	ı
I C1	nde	!K1	ler
-3-			. • .

4	4.1	Boyutlu Potansiyeller  Basamak Potansiyeli	
$\mathbf{L}$	$rac{\mathbf{ist}}{1}$	of Figures  Basamak potansiyeli	
$\mathbf{L}$	ist	of Tables	

If all this damned quantum jumps were really to stay, I should be sorry I ever got involved with quantum theory.

—Erwin Schrödinger [1]

## 4 Bir Boyutlu Potansiyeller

Üç boyutlu bir evrende yaşıyor olmamıza rağmen, bir çok fiziksel olayı (hareketi) bir boyutlu olarak tanımlamak mümkündür. Bu nedenle bu bölümde klasik fiziğin açıklayamadığı fakat kuantum fiziğiyle çalışabildiğimiz bazı bir boyutlu sistemleri inceleyeceğiz.

#### 4.1 Basamak Potansiyeli

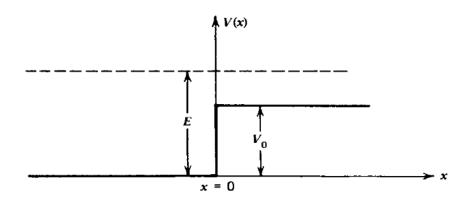


Figure 1: Basamak potansiyeli.

$$V(x) = \begin{cases} 0 & \Leftarrow x < 0 \\ V_0 & \Leftarrow x \geqslant 0 \end{cases} \tag{1}$$

$$-\frac{\hbar^2}{2m}\frac{d^2u(x)}{dx^2} + V(x)u(x) = Eu(x)$$
 (2)

$$\frac{d^2u(x)}{dx^2} + \frac{2m}{\hbar^2}[E - V(x)]u(x) = 0$$
 (3)

$$\frac{2mE}{\hbar^2} = k^2 \tag{4}$$

$$\frac{2m\left(E-V_0\right)}{\hbar^2} = q^2\tag{5}$$

$$u(x) = e^{ikx} + Re^{-ikx} (6)$$

$$j = \frac{\hbar}{2im} \left( u^* \frac{du}{dx} - \frac{du^*}{dx} u \right) = \frac{\hbar}{2im} \left[ \left( e^{-ikx} + R^* e^{ikx} \right) \left( ike^{ikx} - ikRe^{-ik} \right) - c.c \right]$$

$$= \frac{\hbar k}{m} \left( 1 - |R|^2 \right)$$
(7)

$$u(x) = Te^{iqx} (8)$$

$$j = \frac{\hbar q}{m} |T|^2 \tag{9}$$

$$\frac{\hbar k}{m} \left( 1 - |R|^2 \right) = \frac{\hbar q}{m} |T|^2 \tag{10}$$

$$1 + R = T \tag{11}$$

$$\left(\frac{du}{dx}\right)_s - \left(\frac{du}{dx}\right)_{-\varepsilon} = \int_{-\varepsilon}^{\varepsilon} dx \frac{d}{dx} \frac{du}{dx}$$

$$= \int_{-s}^{s} dx \frac{2m}{\hbar^2} [V(x) - E] u(x) = 0$$
(12)

$$\left(\frac{du}{dx}\right)_{a+s} - \left(\frac{du}{dx}\right)_{a-s} = \frac{2m}{\hbar^2} \int_{a-s}^{a+s} dx \lambda \delta(x-a) u(x)$$

$$= \frac{2m}{\hbar^2} \lambda u(a)$$
(13)

$$ik(1-R) = iqT (14)$$

$$R = \frac{k-q}{k+q}$$

$$T = \frac{2k}{k+q} \tag{15}$$

$$\frac{\hbar k}{m}|R|^2 = \frac{\hbar k}{m} \left(\frac{k-q}{k+q}\right)^2$$

$$\frac{\hbar q}{m}|T|^2 = \frac{\hbar k}{m} \frac{4kq}{(k+q)^2}$$
(16)

$$u(x) = Te^{-|q|x} (17)$$

$$|R|^2 = \left(\frac{k-i|q|}{k+i|q|}\right) \left(\frac{k-i|q|}{k+i|q|}\right)^* = 1 \tag{18}$$

$$T = \frac{2k}{k+i|q|} \tag{19}$$

### 4.2 Sonlu Potansiyel Kuyusu

## Kaynaklar

 $[1] \enskip \enskip Zbigniew Ficek. \enskip Quantum \enskip Physics for \enskip Beginners.$